

කුලාවක ජ්‍යතකය

තවද එක් සමයෙකින් ධර්මාධිපති වූ තිලෝගුර බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙව්රම වෙහෙර වසනසේක් පැන් නොපෙරා වැළදු එක් හික්ෂු කෙණෙකුන් වහන්සේ අරහයා මේ ජාතකය වදාල සේක. සැවැත්තුවර වාසී වූ යහළ වූ හික්ෂුහු දෙදෙනෙක් දනවිවකට ගොස් එක් එළඟනෙනක අදහස් වූ පරිදිදෙන් වැස සර්වඳයන් වහන්සේ දකුම්හයි නැවත එයින් නික්ම රේත්වනාරාමයට අහිම්බව ගිය සේක. ඒ දෙදෙනා වහන්සේ අතුරින් එක් කෙණෙකුන් වහන්සේගේ අත පෙරහංකඩික්න් දියපෙරා වළදන සේක. ඒ දෙදෙනා වහන්සේම එක් දච්චක් විවිධ කොට පෙරහංකඩි ඇති හික්ෂුන් වහන්සේ අතික් තැනැත්තන් වහන්සේට පෙරහංකඩි නොදී තමන් වහන්සේ පැන් පෙරා වැළදු සේක. අතික් හික්ෂුන් වහන්සේ පෙරහංකඩි නොලැබ පිපාසා ඉවසාගත නොහි නොපෙරා පැන් වැළදුසේක. ඒ දෙදෙනා වහන්සේම කුමයෙන් රේත්වනාරාමයට ගොස් බුදුන් වැද එකත්පස්ව පුන්සේක. සර්වඳයන් වහන්සේම කුමයෙන් රේත්වනයට ගොස් බුදුන් වැද එකත්පස්ව පුන් සේක. සර්වඳයන් වහන්සේ පුවදුක් කරා කොට කොයිසිට අවුදුයි විවාල සේක. ස්වාමීනි අඩි කොසොල් දනවිවහි එක් ගමක වැස එයින් නික්ම තුළුවහන්සේ දක්නා පිණිස ආමිහයි කිවෝය. තෙහි දෙදෙනා සමයියා දැයි විවාල කළහි පෙරහංකඩි නැති මහණ කියන්නේ ස්වාමීනි. මේ මහණ අතරමගදී මා හා විවාද කොට පෙරහංකඩි තුළුන්නොයයි කියෝය. අතික් මහණ කියන්නේ ස්වාමීනි මේ මහණ නොපෙරාම දැන දන ප්‍රාණීන් සහිත ජ්‍යෙෂ්ඨය වැළදුයේ වේදයි කිය. එවෙළඳ බුදුපු මහණ සැබැද තෝ දැන දන පත්‍රුවන් ඇති දිය පරිහෝග කෙලේ දැයි විවාල සේක. එසේය ස්වාමීනි මා විසින් නොපෙරා දිය වලදන ලද්දේයයි කිය. එබාස් ඇසු සර්වඳයන් වහන්සේ මහණ පෙර තුවනැත්තේ දෙදෙනිවොටට අධිපතිව රාජුනු කොරෝන් යුද්ධයෙන් පැරද සමුළුමස්තකයෙන් යන්නා වූ එළෑවරියයක් තිසා ප්‍රාණවධයක් නොකරමිහයි ඒ සා මහත් යසස් හැර ගැඩිජ්‍යෝතිකයන්ට ජීවිතඛානය දී රථය වැළකුවෝම වේදයි වදාරා ඉකුන් වත් ගෙනහැර දක්වා වදාල සේක.

යටයිය දච්ච මගධරට ජ්‍යෙෂ්ඨ කෙණෙක් රාජුනු කරන්නාහුය. එසමයෙහි පුරණලද බේදිසම්භාර ඇති අප මහා බේදිසනාණ් යමිසේ දන් ගුණදේවිනුයේ පුරවාත්ම හාවයෙහි මගධරට මවල ග්‍රාමයෙහි උපන්නාහු ද එපරිදිදෙන්ම ඒ මවල ග්‍රාමයෙහි මහාසම්පත් ඇති කුලයක පුතුව උපන්නාහුය. ඔවුන්ට තම තබන දච්ච මස කුමාරයෙය් යයි කිය තම තුළුය. බේදිසත්වයෙය් වැඩිවිය පැමිණ මස මානවකයේ යයි මෙනමින් පුසිද්ධ විය. ඉක්කිත්තනේන් උත්තේ දෙම්වියයෙය් සම්පත් ඇති කුලයකින් කුමාරිකාවක් ගෙනවුත් පාවාදුන්නොය. ඒ බේදිසත්වයෙය් දුරදුවන් හා සමග වර්ධනය වෙමින් ධානපති වූහ. තිරන්තරයෙන් පැමිණ මෙනුවන් පැමිණ මස මානවකයේ යයි මෙනමින් පුසිද්ධ විය. ඉක්කිත්තනේන් උත්තේ දෙම්වියයෙය් සම්පත් ඇති කුලයකින් කුමාරිකාවක් ගෙනවුත් පාවාදුන්නොය. ඒ බේදිසත්වයෙය් දුරදුවන් හා සමග වර්ධනය වෙමින් ධානපති වූහ. තිරන්තරයෙන් පැමිණ මෙනුවන් එක්වයක් ගම මධ්‍යයෙහි සිට කිරීමාන්ත කරන්නාහුය. බේදිසත්වයෙය් සිටිනැතැන පයින් වැළැ පිරා කසල ඉවත් කොට ඒ පුදේශය සිත්කළ කොට සිටියාහුය. එකල අතිකෙක් අවුත් එතැන්හි සිටියෝය. බේදිසත්වයෙය් අතික් තෙනක් කසල හැර සිත්කළ කොට සිටියාහුය. එතැන්හි අතිකෙක් අවුත් සිටියෝය. බේදිසත්වයෙය් නැවත අත්තෙනක නැවත අත්තෙනකයි සියල්ලවුන්ම සිටිනැති සිත්කළ කොට මැතිවාගයෙහි එතන මණ්ඩපයක් කරවුහ. පසුව මණ්ඩපයන් හැර ගාලාවක් කරවුහ. ඒ ගාලාවහි සැත්පෙන්ට පෙරදු අතුට පින් පැන්සලක් තැබිබවුය. මැතිවාගයෙහි ඒ ගමවැසියෙය් දෙනිස් දෙනෙක් බේදිසත්වයන් හා එක්වුහ. බේදිසත්වයෙය් ඔවුන් තිස්දෙනා පංවැලයෙහි පිහිටුවා එතැන් පටන් ඔවුන් හා සමග කුසල් කොරෝන් ඇතිවිති. ඔවුන් හැමදෙනත් බේදිසත්වයන් හා සමග කුසල් කරන්නාහු උදාසනම නැගිසිට වැ පොරේ මෝහාල් ගත් අත් ඇතිව සනතරමන් සන්ධි ආදියෙහි මෝලින් ගල් ඇන් උදුර පෙරලත්, රථයක් ආදියෙහි වැදගත් නාවු ගල්කපාදමති, විසමතැන් සමකරති. ඒ දඩු ලති, පොකුණු කණ්ති ගාලාවල් කොරෝනි, සිල් රක්ෂා කොරෝනි, මෙසේ බොහෝසේ බේදිසත්වයන්ගේ අවවාදයෙහි පිහිටා ගිලසරක්ෂණය කොළඹය එකල්හි ඔවුන්ගේ ගමමුදලි මෙසේ සිතිය. මම පෙර මේ මතුනාහු සියල්ලවුන් රා බොන කල්හි ප්‍රාණගාතාදිය කරණ කල්හි රා සැලකට කහවනුවක් තියායෙන් දඩු මුඩු නොමද අයපැවුරු අරගැනීම් වශයෙන් වස්තුලබම්. දන්වු කල්ම් මසමානවකයේ සිල් රක්වම් කියා ඔවුන් ප්‍රාණගාතාදිය කළ නොදෙති. දන් වනාහි උත්ත්ලවා පත්සිල් රක්වන්නේම වේදයි කිය. එතැන්හි සියල්ලවුන්ම රාජුනුගණයෙහි වැදුහෙවා ඇතු ගෙනුවා එතැන්හි සියල්ලවුන් ඇතුන් හැමදෙනා ගෙණවයි කිවුය. එතෙම ගොස් සියල්ලවුන්ම බැඳ ගෙන අවුත් රෑශ්පුරුවන් වහන්ස සොරුන් ඇමදෙනාම ගෙණනලදයි රෑශ්පුරුවන්ට දන්විය. රෑශ්පුරුවෝ ඔවුන් කළ කාරිය නො විවාරා ගුද්ධනොකටම මුන් ඇමදෙනාම ඇතුන්ලවා මධ්‍ය වයි කිවුය. ඉක්කිත්තනේන් ඒ සියල්ලවුන්ම රාජුනුගණයෙහි වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවාහු, එකල්හි බේදිසත්වයෙන් තමනිගේ සියලු පර්ශ්චදට අවවාද කරන්නාහු කරව කේලාම් කි තැනැත්තභු කොරෝන් රෑශ්පුරුවන් කොරෝන් ඇතිවිති තියායෙන් ඇතිවිති සියල්ල සියල්ලයෙන් ඇතුන් ඇතුන් හැමදෙනා ගෙණවයි කිවුය. එතෙම ගොස් සියල්ලවුන්ම බැඳ ගෙන අවුත් රෑශ්පුරුවන් වහන්ස සොරුන් ඇමදෙනාම ගෙණනලදයි රෑශ්පුරුවන්ට දන්විය. රෑශ්පුරුවෝ ඔවුන් කළ කාරිය නො විවාරා ගුද්ධනොකටම මුන් ඇමදෙනාම ඇතුන්ලවා මධ්‍ය වයි කිවුය. ඉක්කිත්තනේන් ඒ සියල්ලවුන්ම රාජුනුගණයෙහි වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවාහු, එකල්හි බේදිසත්වයෙන් තමනිගේ සියලු පර්ශ්චදට අවවාද කරන්නාහු කරව කේලාම් කි තැනැත්තභු කොරෝන් රෑශ්පුරුවන් කොරෝන් ඇතිවිති තියායෙන් ඇතිවිති සියල්ලවුන්ම රාජුනුගණයෙහි වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවාහු, එකල්හි බේදිසත්වයෙන් තමනිගේ සියලු පර්ශ්චදට අවවාද කරන්නාහු කරව කේලාම් කි තැනැත්තභු කොරෝන් රෑශ්පුරුවන් වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවයි කිවුය. එතෙම ගොස් සියල්ලවුන්ම බැඳ ගෙන අවුත් රෑශ්පුරුවන් වහන්ස සොරුන් ඇමදෙනාම ගෙණනලදයි රෑශ්පුරුවන්ට දන්විය. රෑශ්පුරුවෝ ඔවුන් කළ කාරිය නො විවාරා ගුද්ධනොකටම මුන් ඇමදෙනාම ඇතුන්ලවා මධ්‍ය වයි කිවුය. ඉක්කිත්තනේන් ඒ සියල්ලවුන්ම රාජුනුගණයෙහි වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවාහු, එකල්හි බේදිසත්වයෙන් තමනිගේ සියලු පර්ශ්චදට අවවාද කරන්නාහු කරව කේලාම් කි තැනැත්තභු කොරෝන් රෑශ්පුරුවන් වැදුහෙවා ඇතු ගෙණවයි කිවුය. එතින් එබාස් අසා රාජපුරුෂයෝ විවාලාහුය. බේදිසත්වයෙය් ඇතු ඇතුයි කිවුය. රාජපුරුෂයෝ ඔවුන් හැමදෙනාම සම්පයට කැඳවා නොපෙරා දන්නාය කියවයි කිවුය. එසේවීනම් කියි මත්තුයා ප්‍රාණයෙන් ඇතුන් ඇතුන් ඇතුන් හැමදෙනාම මධ්‍ය වයි කිවුය.

කියන්නේ රජ්‍යරුවන් වහන්ස අතික් අපගේ මන්ත්‍රයක් නම් තැන්තෙය. අපි තිසක් පමණ දෙනා ප්‍රාණවධ තොකරමිහ. සොරකම් තොකරමිහ, කාම මිත්‍යාචාර තොකරමිහ, බොරු තොකියමිහ, රා තොබාමිහ, මෙම්ඩ් භාවනා කරමිහ, දන් දෙමිහ, මං සමකරමිහ, පොකුණු කරමිහ, ගාලා කරමිහ, මේ අපට මන්ත්‍රවන්නේය පිරිතුන් වන්නේය වැඩික් වන්නේයයි කිවුය. එබස් ඇසු රජ්‍යරුවේ ඔවුන් කෙරහි පැහැද කේලාම් කි තැනැත්තහුගේ සියලු වස්තුවන් ඔහු තුමූන් ඔහුන්වම පාවාදුන්නේය. ඔහු ඇමදෙනාම එතැන් පටන් කුමති පරිද්දෙන් වඩා වඩා කුඩල් කරන්නාහුය. සතර මංසන්ධියෙහි මහන් වූ ගාලාවක් කරමිහයි වඩුවකු කැදවා ගාලාවක් කරන්නට පටන්ගත්තය. ස්තීන් කෙරෙහි ආලය මදබැවින් ඒ ගාලාව කිරීමට ස්තීන් සමාදන් තොකරවූහ.

එසමයෙහි බේධිසන්වයන්ගේ ගෙයි සුදර්මා, විත්‍රාය, නත්දාය, සුජාතා යයි ස්තී ඩු සතර දෙනෙක් වෙති. ඔවුන් අතුරෙන් සුදර්මාවේ වඩුවා හා එක්ව බැඳුනි මේ ගාලාවට මා නායක කරයි කියා අත්ලස් දුන්නුය. වඩුවා යහපතැයි ගිවිස පලමුකොටම කැශීම්බලට දණුවක් කපා වියලා සැස වින් විද කැශීම්බලකාට නිමවා කඩින් වසා වෙලා තුබුයේය. ඉක්තින්තොන් ගාලාව කොට නිමවා කැශීම්බල උඩනගන අවස්ථාවෙහි අනේ අපි එකක් සිහි තොකලමිහයි කිය, මින්වත කුමක්දයි කි කළේ කැශීම්බලක් උවමනා වේදයි කිය, වන්නාට අපි ගෙණයමිහයි කි කළේ දුන් කැපුදුණ්ඩිකින් කරන්ට තොපිලිවන් වන්නේ යයි පලමුකොට කපා සැප විද තුබු කැශීම්බලක් ලදමැණුවිය කිය. දන් කුමක්කරමේදයි කි කළේ ඉදින් කිසිකෙකෙනුන්ගේ ගෙයි කරමාන්තකාට නිමවා තුබු කැශීම්බලක් ඇත්තැම් එසේ වූ කැශීම්බලක් සොයවයි කිවුය. ඔහු ඇමදෙන සොයන්නාහු සුදර්මාවන්න්ගේ ගෙයි තුබු කැශීම්බල දැක මිලයට ඉල්වා තොලදාභ, එකල සුදර්මාවන් විසින් ඉදින් මා ඒ ගාලාවට එක්කොට ගණුනම කැශීම්බල දෙන්නේමේදයි කි කළේ අපි ස්තීන් සමාදන්කාට තොගනුමහියි කිවුය, එබස් ඇසු වඩුවා කියන්නේ අප්‍රයාවනි තොපි ඇම කුමක්සියාඩ, මුහුමලෝකය හැර සෙසු ස්තීන් නැති තොනක් නම් තැනැ කැශීම්බල ඇරැගණුව එසේ කළේ අපගේ කරමාන්ත වහා සමාද්ධ වන්නේයයි කිය ඔහු හැමදෙනා යහපතැයි කියා කැශීම්බල ගෙණ ගාලාවකාට නිමවා ඉන්නා පෝරු අතුව ඒ ඒ තැනැ පින් පැන්සල් තබිබා නිරන්තරයෙන් දුනී මගි යාවකයන්ට දෙන ලෙස කැද බත් තැබිබුය තබද ඒ ගාලාව වටකාට පවුරක් බැදවා දෙරක් ලවා පවුර ඇතුළත වැළි තබිබා පවුරේ පිටත තැල්පැල පන්තියක් රෝපනය කරවූය. විත්‍රාවෝන් ඒ ගාලාව සම්පයෙහි උයනක් කරවූය. ඒ උයන මල් පලගන්නාවුන් අසවල්ගසක් තැනැයි තොකියාකි සියලු ගස්ම ඇත්තේය. නන්දාවෝන් එතනම පොකුණක් කරවූය. ඒ පොකුණ පස්වණක් වියුමෙන් සැදිනා, සිත්කඹය, සුජාතාවෝ වූ කලි කිසි පින්කමක් තොකරවූය. ඉක්තින්තොන් මහබෝසනානේ මුවන්ට උපස්ථාන කිරීමය, පියන්ට උපස්ථාන කිරීමය, කුල දෙවුවන්ට උපස්ථාන කිරීමය, බොරු තොකීමය, පරුෂ වචන තොකීමය, කේලාම් තොකීමය, මසුරුමල දුරකිරීමය යයි යන සප්ත විධ වූ ව්‍යුතසමාදානයන් පුරා

මාතාපෙන්ති හරං ජන්තුං කුලේලෝධියා පචායිනා.

සරණ සඩිල සමහාසං පෙසුමෙණයුප්පහායිනා.

මලේෂරවිනයෙය යුත්තං සවිවං කොඳාහිඡා තරං

තං වේ දෙවා තාවතීංසා ආහු සප්පුරිසේ ඉතිං.

මෙසේ ප්‍රාග්‍යා කටයුතු බවට පැමිණ ජ්‍යිතිනාත්තයෙහි ගෙස් තවිතිසා දිව්‍යලෝකයෙහි ගකුදේවීන්ද්‍රව උපන්නාහුය. බේධිසන්වයන්ගේ සහාය මනුෂ්‍යයෙද ඒ දිව්‍යලෝකයෙහි උපන්නාහුය. බේධිසන්වයන්ගේ සහාය මනුෂ්‍යයෙද ඒ දිව්‍යලෝකයෙහි උපන්නාහුය. එකල තුවතිසා හවනයෙහි අසුරයෝ වාසය කරති. ගකුදේවීන්ද්‍රයේ අපට අසාධාරණ රාජ්‍යයයෙන් ප්‍රයෝගන කිමිදයි අසුරයන් දිව්‍යසුරාව පොවා මත්වුන් දෙකකුල ගන්වා මහමෙරපත්ලේ එළුය. ඔහු ඇමදෙන අසුරහවනයට පැමිණියෝ. අසුර හවනය නම් මහමෙරයට තවිතිසා දිව්‍යලෝකයෙහි ගකුපුරය මෙන් දස්දහසක් යොදුන් පමණ තැන් ඇත්තේය. එහි දෙවියන්ගේ පරස්තරුකමෙන් විත්‍රාවාටලි නම් කළේපස්ථායි සියුම් ගිය කළේ මේ අපගේ දිව්‍යලෝකය තොවයි, දිව්‍යලෝකයෙහි පරස්තතමල් පිපෙන්නේය. එසේහෙයින් මේ දිව්‍යලෝකය තොවයි දනිනි. එකල්හි ඔහු ජරා ගකුයා අප සුරාවෙන් මත්කොට මහා සමුද්‍යයට දම්මා අපගේ දිව්‍යලෝකය ගත. එසේ හෙයින් අපි ඔහු හා සමග යුද්ධකොට අපගේ දිව්‍යපුරය ගණුමහයි ටැඹක් ඔස්සේ තැගෙන්නාව් කුහුමුවන් මෙන් මහමෙර ඔස්සේ වටින් වැළාහුය. එකල්හි ගකුයේ අසුරයන් විසින් පරද්දවන ලද්දාභ යෙල සියයක් යොදුන් පමණ ඇති වෙවත්තන්ත රථයට පැනහනැගි ද්ක්මිණ සමුද්‍යයාගේ මතු මත්කොන් යන්ට පටන් ගත්තාහුය.එකල්හි ඒ රථය මුහුදු පිටත් වෙළයෙන් යන්නේ කොළ තැබිරෙන කළක් මෙන් කැඩ් කැඩ් පෙන්තකයේ මරණහයින් තැනිගෙණ එකකොළහළ කොට හඩති කිය. එබස් ඇසු මහ බේධිසනානේ කියන්නේ සමඟ මාතලිය අප නිසා මොඹු පිඩිවට තො පැමිණෙන්වයි අපි එළුවරසයක් නිසා පියා පිරිතාගමිහිමින, මොඹුවන් නිසා අපි ජ්‍යිතිය පරිත්‍යාග කොට අසුරයන්ට ජයදෙමිහ, මාතලිය රථය තවන්වයි. එබස් අසා මාතලි නම් දිව්‍යරාජාවරායා රථය රථය තැබිරෙන ක්‍රියා පිට වැළාහුවන් මුහුදු පිට පෙරලෙමින් මහහින් භැඳුවාහුය. ඒ අසා ගකුයේ මාතලි නම් රථාවාරාය වරයා අතින් විවාරන්නේ සබඳ මාතලිය ගැඹු පැවුරුවන් අඩන අඩ ඇසේන්නේය. මේ කුමන ගබිදයක් දුයි විවාලෝකය. ස්වාමීන් තුළ විසින් උපස්ථාන කිරීමය, පියන්ට උපස්ථාන කිරීමය, තුළ දෙවුවන්ට උපස්ථාන විසින් උපස්ථාන කිරීමය යයි යන සප්ත විධ වූ ව්‍යුතසමාදානයන් පුරා

වැඳීකෙක්වනැයි මරණහයින් හයපත්ව පලාගොස් අපුරහවනයට වන්නාහුය. ගකුයේත් දිව්‍යලෝකයට ගොස් දෙවිලොව දෙවියන් පිරිවරණ ලදුව තුවර මධ්‍යයෙහි සිටියේය. එකෙනෙහි පොලොව පලාගොණ දහසක් යොදුන් උස ඇති වෙළුණෙන්ත ප්‍රාසාදය පැනනැගේය. ජයගෙණ සිටි පසු පැනනැගේ බැවින් වෙළුණත්තයයි කියා එම ප්‍රාසාදයට නම් විය. ඉක්තිත්තෙන් ගකුදේවින්දයෝ නැවත අපුරයන් තොචින පිණිස පස්තෙනක රැකවල් ලැබුය. මහමෙරුපුරවත්‍යාගේ ප්‍රථමාලින්දයෝ නාගරාක්ෂණයන් සිටුවාය. වතුත්පාලින්දයෝ යක්ෂයන් සිටුවාය. පංචමාලින්දයෝ සතරවරත් මහරජදරුවන් සිටුවාය. මෙසේ පංචස්ථානයක ආරක්ෂාව තබා ගකු දේවින්දයෝ දිව්‍යසම්පත් අනුහව කරන්නාහුය.

එකල සුදර්මාවේ මනුෂ්‍යලෝකයෙන් වූතව අවුත් ඒ ගකුදේවින්දයන්ටම පාදපරිවාරිකාව උපන්නාහුය. කැණීම්විල දුන් කුගලයෙන් ඒ සුදර්මාවන්ට පන්සියයක් යොදුන් උස ඇති සුදර්මානම් මාණිකු සහාවක් පහළ විය. ඒ දිව්‍යසහාවහි ධවලව්‍යායට යොදුනක් පමණ ස්වරුණපර්යායකය හිඳ ගකුදේවින්දයෝ දිව්‍යමනුෂ්‍යායන්ගේ කාර්යකාරය විවාරන්නාහුය. විතුවෙට් වූතව ඒ ගකුදේවින්දයන්ටම පාදපරිවාරිකාව උපන්නාහුය. උයනකරවූ කුගලයෙන් ඔවුන්ට විතුවන්ම් උයනෙක් පහළ විය. නන්දාවෙට් වූතව අවුත් ඒ ගකුදේවින්දයන්ටම පාදපරිවාරිකාව උපන්නා හුය. උයනකරවූ කුගලයෙන් ඔවුන්ට විතුව නම් උයනෙක් පහළ විය. නන්දාවෙට් වූතව අවුත් ඒ ගකුදේවින්දයන්ටම පාදපරිවාරිකාව උපන්නාහුය. පොකුණ කැණවූ කුගලයෙන් උන්ට නන්දානම් ප්‍රූජපකරණීයක් පහළ විය. සුජාතාවේ වූ කළී කුගලයක් තො කළ බැවින් එක්වතයෙක කදුරුලියක කෙකිණීයක්ව උපන්නාහුය. ගකුදේවින්දයෝ සුජාතාවන් තොදැක කොතනැක උපන්නාවූදි හෝසි පරික්ෂා කරන්නො එහි උපන්නියාහු දැන එතනට ගොස් ඒ කෙකින්න හැරගෙණ දිව්‍යලෝකයට ගොස් සිත්කළ වූ දිව්‍යපුරයන් සුදර්මා නම් දිව්‍යසහාවත් විතුලතා වනයන් තැන්දා නම් ස්ථූපකරණීයක් ඒ කොකින්නට දක්වා මොහු හැමදෙනාම කුගල්කොට මට පාදපරිවාරිකාව උපන්නාහුය. තො වූකළී කුගල්නොකොට තිරිසන් යෝනීයෙහි උපන්නෙහිය. මෙතැන් පටන් ශිලසංරක්ෂණය කරවයි අවවාදකොට පංචලියෙහි පිහිටුවා ඒ කදුරුලියට ගෙණගොස් අතවාහුය. ඒ කෙකිණීත් එතැන් පටන් පන්සිල් රක්නිය. ගකුදේවින්දයෝ කිපදවසක් ගියකළ මේ තොමේ සිල්රකින්නට සමර්ථදේහෝසි විව්‍යන පිණිස එතනට ගොස් මත්ස්‍ය රුපයක් මවාගෙණ බවිපා ඉදිරියෙහි වැදහෙන්නාහුය. ඒ කෙකිණීතොමේ මලාවූ මත්ස්‍යයෙක් දේහෝසි සංදායෙන් ඉගපටි බැහැගතමත්ස්‍යය නගුවසෙලවී, එකල්හි ඒ කෙකිණී මේ මත්ස්‍යයා ජ්වත්වන්නේ යයි ඇරපුව, ගකුදේවින්දයෝ ඒ දක යහපත යහපත ගිල්රක්නට තො සමර්ථ යෙහි යයි සාඩුකාර දි ගියාහුය. ඒ කෙකිණී එයින් වූතව බරණුස්තුවර කුඩාල් කුලයක උපන ගකුදේවින්දයෝ කෙකිණී කොයි උපන්දේහෝසි පරික්ෂා කරන්නාහු කුෂිල්කුලයෙහි උපන්නියාව දත් රන්කැකිරෙන් ගැලක් පුරාගෙණ ගම් මධ්‍යයෙහි මහඟ වේයකින් ඉද කැකිරිගණුවයි අඩා කියති. මනුෂ්‍යයෙය් අවුත් ස්වාමීනි දුනමැනවයි කිහි. ඒ අසා ගකුයෝ කියන්නො මම ශිල සංරක්ෂණය කරණකෙනෙකුට දෙම් තෙපි ශිලරකුදියි විවාලෝයි. එබෑස් ඇශ්ඡු මනුෂ්‍යයෝ අහි ශිලරකිමනම් කෙසේ වූ දෙයකැයි තොදැනුමිහි. මිලයට දෙවයි කිවාහුය. මට මිලයෙන් ප්‍රයෝගනයක් නැතු. ශිල් රක්ෂාකරණ කෙනෙකුන්ටම දෙමිය ගකුයෝ කිවාය. මනුෂ්‍යයෙය් මේ තොම යම්කිසි නළවන්නෙහැයි කියා ගියෙයි. සුජාතාවේ එපවත් අසා මට ගෙණ එන්ලද්දේවනැයි ගොස් ස්වාමීනි දුනමැනවයි කිය. මැනීයනි ශිල් රකුදියි විවාලෝයි. එසේය රකිති කි කළහි මා විසින් මේ කැකිරි තොපට ම ගෙණ එන්ලද්දේයයි කියා ගැල හා සමඟ ඇගේ ගේ දොරතබා ගියෙයි. ඒ ස්ත්‍රී ද දිව්‍යපමණීන් ශිල්රක්ෂා කොට එයින් වූතව වෙපවිනිය නම් අපුරුණුරෙන්දයාට දුව උපන. ශිල්රකි අනුසයින් විධිජ්‍යට රු ඇති උව, ඉක්තින්නො ඒ වෙපවිත්තිනම් අපුරුණ්ද තෙමේ අපුරකන්‍යාව වැඩිවිය පැමිණිකළේ මාගේ දු තමාට අහිපාය පුරුෂයකු ගණුවයි කියා අපුරයන් රු සේකරන්නට විය. එකල්හි ගකුදේවින්දයෝ ඒ සුජාතා දැන් කොයි උපන්නේදේහෝසි පරික්ෂා කරන්නො අපුරු හවතෙහි උපන් තියාව දන් සුජාතාවන් අහිපාය වූ පුරුෂයකු ගනිමියි කියා අල්වන්නීයයි අපුරවේශයක් මවාගෙණ ඒ අපුරයන් රස්වූ තෙනට ගියෙයි. එකල සුජාතාවන් සරහා අපුරයන් සම්පාදන ගොස් වූත් තොපට අහිපාය වූ වල්ලහයකු අල්වන්නුවයි කිහි. ඕ තොමේ බලන්නී ගකුයන් දක සුරුවස්නෙහි වශයෙන් මේ මාගේ වල්ලහයයි අත් අල්වාගත. ගකුදේවින්දයෝ ඒ සුජාතාවන් ගකුපුරයට ගොණ ගොස් අඩුතුන්කෙලක් නාටකස්ථින්ට පුරාන කොට තබා සම්පත් අනුහව කරන්නාහු ආයු එමණින් සිට කම් වූ පරිදෙන් මියපරලොව ගියෙයි. ගාස්තාන් වූ බුදුරජානන් වහනසේ මේ ධර්මදේශනාව ගෙණහැර දක්වා මහණෙහි පෙර තුවනැත්තේ දිව්‍යරාජ්‍යය කරන්නාහු කමන්ගේ ජීවිතය පරිත්‍යාගකාට ප්‍රාණසාත තොකොලාවේ වේද තො වූකළී මෙබද වූ තෙනයිරායානික හාසනයෙහි මහණව ප්‍රාණීන් සහිත තොපටරුන් අනුහව කෙලෙහිවේදියි ඒ හික්ෂාන් ප්‍රාව්‍යවර සන්දි ගළපා මෙ කුලාවක ජාතකය නිමවා වදාල සේක.

එස්මයෙහි මාතලී සංග්‍රහකනම් මෙසමයෙහි ආනන්ද ස්ථාවරයෝය. එස්මයෙහි ගකුදේවින්දව උපන්නෙම් නිලෝගරු සම්බයක් සම්බුද්‍ය රු වූ මම් ම වේදුයි තමන් වහනසේ දක්වාව වදාල සේක.